

GRÄSOGRÄS STJÄL SKÖRD

– gammal kunskap som fortfarande är aktuell

MERSKÖRDAR VID BEKÄMPNING AV GRÄSOGRÄS

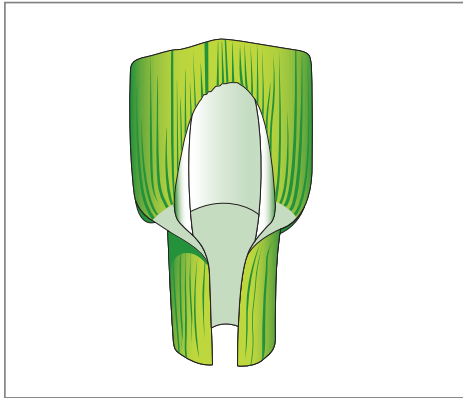
	Antal under stl 43	Ton gräs/ha i obehandlat	Merskörd vid behandling i ton/ha
Vitgröe	4	5,8	1,34
Åkerven	3	5,3	2,7
Renkavle	2	8,6	2,6
Kvickrot	2	3,8	2,06

” Och glöm inte att små, tillsynes oansenliga, gräsogräs kan orsaka stora skördeförluster.

Att välja bort eller spara på bekämpningen av gräsogräs kan bli en dyrbar läxa. Det behövs inte många gräsogräs per kvadratmeter för att få lönsamhet i bekämpningen. Ett enkelt mått kan vara att se hur många gräsogräs du finner under foten när du besiktigar ditt fält. Och glöm inte att små, tillsynes oansenliga, gräsogräs kan orsaka stora skördeförluster. Mellan 2002-2008 utförde Bayer försök för att se vilken merskörd bekämpning av de olika gräsogräsen kan ge.

VITGRÖE

Latin: *Poa annua*

Merskörd för ogräsbekämpning utförd höst + vår

VITGRÖE 1062 KG

Källa: 21 st fältförsök 2008-2011, HS + BCS, GEP

Vitgröe är ett vanligt förekommande gräsgräs i hela Sverige. Till synes litet och oskyldigt men det stjälar både växtnäring och vatten och kan, i synnerhet under torrperioder, kosta en del pengar. Vitgröe är ett lågväxande och tuvbildande gräs som håller sig i botten på grödan. Tillväxten startar tidigt på året även vid mycket låga temperaturer. Vitgröen trivs under lite fuktigare förhållanden som t.ex. blöta höstar, packade vändtegar, skuggiga och blöta partier i fältet.

SPRIDNING

Vitgröe sprids med frö. Tuvor av vitgröe kan överleva bearbetning och börja växa igen. Etablerad vitgröe sprider sig snabbt på grund av sin förmåga att blomma och sätta frö nästan hela året.

BEKÄMPNING

Vitgröeplantor växer även vid relativt låga temperaturer vilket gör att de kan växa till och bli stora under milda vintrar. Därför bör bekämpningen av vitgröe helst påbörjas på hösten.

Vårbekämpning

Höstvete, rågvete, råg: Hussar Plus + Atlantis OD + 0,5 l superolja. *Eller*

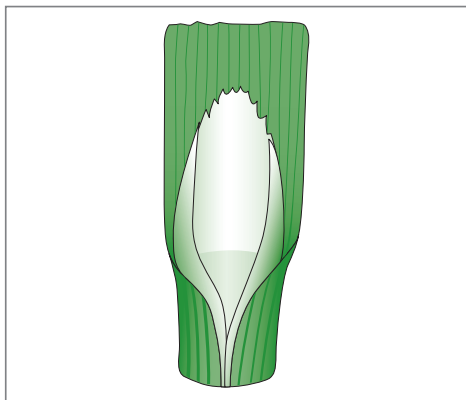
Höstvete, vårvete: Attribut Twin Plus / Attribut S / MKH Super
+ 0,5 l/ha superolja.

Tidig bekämpning på små plantor i god tillväxt. Sträva efter god markfukt.

- Attribut Twin Plus/ Attribut S/ MKH Super får användas i höstvete och vårvete.
- Atlantis OD får användas i höstvete, höstråg och höstrågvete.
- Hussar Plus OD får användas i vete, höstråg, höstrågvete och korn.

ÅKERVEN

Latin: *Apera spica-venti*

Merskörd för ogräsbekämpning utförd höst + vår

ÅKERVEN 2069 KG

Källa: 8 fältförsök 2019-2021, HS

Åkerven är ett allmänt förekommande gräsgräs som trivs på lättare jordar men som idag växer på de flesta jordtyper. Åkerven tillhör de gräsgräs som kan kosta mycket pengar. De höga plantorna med sin yviga vipa konkurrerar kraftigt med grödan och den tunga vippan kan stjälpa grödan när det närmar sig skörd.

SPRIDNING

Åkerven sprids med frö som gror främst hösten och övervintrar som små plantor. Åkerven kan därför uppföras i växtföljder som domineras av höstsådd.

BEKÄMPNING

Åkerven är ett relativt lättbekämpat gräsgräs med många tillgängliga preparat för bekämpning. Då åkerven gror på hösten så ska bekämpningen helst påbörjas på hösten.

Vårbekämpning

Höstvete, rågvete, råg: Hussar Plus + Atlantis OD + 0,5 l superolja. *Eller*

Höstvete, vårvete: Attribut Twin Plus/ Attribut S/ MKH Super + 0,5 l/ha superolja.

Tidig bekämpning på små plantor i god tillväxt. Sträva efter god markfukt.

- Attribut Twin Plus / Attribut S / MKH Super får användas i höstvete och vårvete.
- Atlantis OD får användas i höstvete, höstråg och höstrågvete.
- Hussar Plus OD får användas i vete, höstråg, höstrågvete och korn.

KVICKROT

Latin: *Elytrigia repens* (Agropyron repens)

Kvickrot är ett välkänt och allmänt förekommande gräsgräs som du säkert känner igen. Det är ett ogräs som, främst via sina utlöpare, snabbt kan uppföras om du inte är observant. Kvickrotten sprids ofta in i fältet från fältkanter och uppträder fläckvis. Kvickrot i dina fält kan sätta ner skörden och stora förekomster kan ställa till problem i olika grödor i växtföljden och vid skörd. Bekämpa kvickrot genom hela växtföljden men utnyttja särskilt möjligheten för effektiv bekämpning i vete.

SPRIDNING

Kvickrotten sprids bland annat med underjordiska utlöpare men producerar även frö. Upprepad jordbearbetning och därmed sönderdelning av utlöparna kan trötta ut plantorna men det kan vara svårt att bli av med kvickrotten endast genom mekanisk bekämpning. Passa på att bekämpa kvickrot i spannmålen där det är billigare än i andra grödor.

BEKÄMPNING

Höstvete, vårvete: Attribut Twin Plus / Attribut S / MKH Super + superolja

Tidig bekämpning på små plantor i god tillväxt. Sträva efter god markfukt.

Det finns ett antal preparat som bekämpar kvickrot under odlingsåret i grödan men det finns även preparat som ger en flerårseffekt på kvickrot i likhet med en Glyphosat-behandling. Attribut Twin Plus, Attribut S och MKH Super är systemiska och rör sig ner i kvickrotens rötter och bekämpar hela plantan. Detta ger en stark långtidseffekt på kvickrotten även i efterföljande grödor.

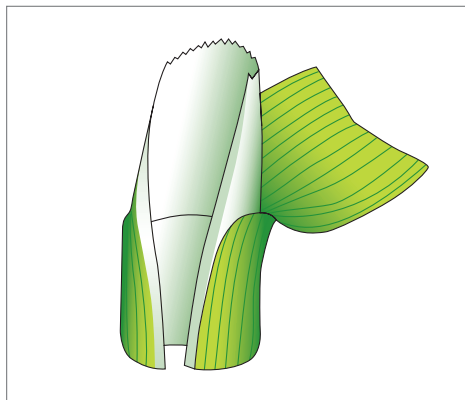
Attribut Twin Plus/ Attribut S/ MKH Super har både jord- och bladverkan. Det betyder att både plantor som träffas av sprutvätskan vid behandling och plantor som gror efter behandlingen bekämpas.

En fördel med att bekämpa kvickrotsplantorna på våren, jämfört med på hösten, är att omsättningen i plantan är högre på våren. Det systemiska preparatet transporteras därmed mer effektivt i plantan vid en vårbekämpning.

- Attribut Twin Plus/ Attribut S/ MKH Super får användas i höstvete och vårvete.

RENKAVLE

Latin: *Alopecurus myosuroides*

Merskörd för ogräsbekämpning utförd höst + vår

RENKAVLE 2815 KG

Källa: 21 st fältförsök 2008-2011, HS + BCS, GEP

Renkavle är ett mycket konkurrenskraftigt ogräs som kan orsaka stora skördeföruster. Renkavle har länge varit ett problem i områden med tunga lerjordar i södra Sverige, där den gynnas av lerjordens struktur och växtföljder med mycket höstsäd. Tyvärr kommer allt fler rapporter om att renkavlen nu hittas på andra jordtyper och i andra delar av landet.

SPRIDNING

Renkavle sprids genom frö som flyttas antingen med maskiner, utsäde, halm, otäckta spannmålstransporter, fåglar etc.

BEKÄMPNING

En effektiv bekämpning är viktigt och att redan i ett tidigt skede begränsa spridningen inom gården. Ett sätt att begränsa spridning inom gården är att lära sig att känna igen renkavle så att du kan agera direkt vid eventuell förekomst. Renkavlefrö gror både höst och vår men majoriteten (cirka 80 %) av fröna gror på hösten vilket medför att renkavle främst är ett problem i höstgrödor. En varierad växtföljd (där detta är möjligt) och därmed en variation i bearbetning och bekämpning kan vara ett verktyg för att hålla nere populationen.

Vårbekämpning

Renkavle är ett relativt svårbekämpat ogräs som ska bekämpas både höst och vår för bästa resultat.

Våruppföljning (Höstbehandlat): 0,9 l/ha Atlantis OD + 0,5 l/ha superolja

Vårbekämpning (Ej höstbehandlat) eller stora plantor:

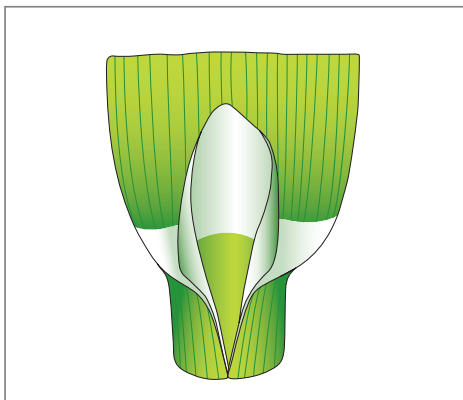
Höstvete: 0,9 l/ha Atlantis OD + halv till full dos Attribut-produkt + 0,5 l/ha superolja

Attribut Twin Plus / Attribut S / MKH Super gynnas av god markfukt för optimal effekt.

- Attribut Twin Plus/ Attribut S/ MKH Super får användas i höstvete och vårvete.
- Atlantis OD får användas i höstvete, höstråg och höstrågvete.

FLYGHAVRE

Latin: *Avena fatua*

Tänk på att förekomsten av flyghavre regleras enligt lag.

Flyghavre är ett fruktat gräsogräs, främst i vårsäd. Allmänt förekommande men på vissa håll i landet är flyghavre ett större problem och det gäller att hålla koll och åtgärda problemen i tid.

Tänk på att förekomsten av flyghavre regleras enligt lag: All mark ska hållas fri från flyghavre. Det är du som brukar fastigheten som är skyldig att bekämpa flyghavre genom handplockning eller kemisk bekämpning.

Kontrollera dina fält, gärna flera gånger under sommaren, kolla särskilt eventuella platser där du tidigare har hittat plantor, under kraftledningarna och översvåmningsmarker. Maskiner ska rengöras från jord och växtrester för att minska risken för spridning av eventuella frön och täck alltid vagnar vid spannmålstransporter.

SPRIDNING

Flyghavre sprids enbart med frö som huvudsakligen gror på våren. Fröna överlever normalt 4-5 år i jordbruksmark. Spridning sker med tröskor, pressar och halm. Även otäckta spannmålstransporter och fåglar kan sprida ogräset. Flyghavren missgynnas av en varierad växtföljd med inslag av höstsådda grödor och vall.

BEKÄMPNING

Höstvete, vårvete: Attribut Twin Plus / Attribut S / MKH Super + superolja

Tidig bekämpning på små plantor i god tillväxt. Sträva efter god markfukt.

Attribut Twin Plus / Attribut S / MKH Super har både jord- och bladverkan. Det betyder att både plantor som träffas av sprutvätskan vid behandling och plantor som gror efter behandlingen bekämpas. Detta ger en mycket säker effekt på flyghavre.

Vete, råg, rågvete och korn: 1,0 l Event Super + superolja

Event Super kräver ogräsplantor i god tillväxt för optimal effekt.

- Attribut Twin Plus/ Attribut S/ MKH Super får användas i höstvete och vårvete.
- Event Super får användas i vete, råg, rågvete och korn

SANDLOSTA

Latin: *Bromus sterilis*

Sandlosta är ett ettårigt övervintrande, tuvbildande gräs. Förekommer allmänt men uppträder främst i fältkanter och kan bli ett problemogräs vid plöjningsfri odling och mycket höstgrödor i växtföljden. I system med reducerad jordbearbetning kan det vara lämpligt att bekämpa losta med glyfosat innan sådd på hösten.

SPRIDNING

Sprids med frö som gror huvudsakligen på hösten.

BEKÄMPNING

Höstvete, vårvete: Attribut Twin Plus / Attribut S / MKH Super + superolja

Tidig bekämpning på små plantor i god tillväxt. Sträva efter god markfukt.

- Attribut Twin Plus / Attribut S / MKH Super får användas i höstvete och vårvete.

HÖNSHIRS

Latin: *Echinochloa crus-galli*

Hönshirs är ett besvärligt gräsogräs som diskuteras allt mer i lantbrukskretsar. Förekomsten ökar, särskilt i områden med mycket majsodling och kan ge riktigt stora skördeföruster. Hönshirs är precis som majs en C4 växt (fotosyntessystem 4) som gynnas av värme och den gror ofta senare än andra gräsogräs vilket kan vara till nackdel för bekämpningen. Hönshirsens gynnas även av radsådda grödor med svagare konkurrens.

I Sverige hittar vi hönshirs framför allt i Skåne, Blekinge och Halland men numera även på andra platser i Sverige. Hönshirsens härstammar från Sydeuropa och Asien men har funnits länge i radsådda grödor i Sverige. Linné beskrev hönshirsens redan 1755.

SPRIDNING

Hönshirsens sprids enbart med frö och har kommit hit/sprids främst via fröer, utsäde, foder och fågelfrö.

BEKÄMPNING

Bekämpning på små plantor i god tillväxt.

Höstvete: Attribut S/ Attribut Twin Plus/ MKH Super + superolja

---

Vårvete: Attribut S/ MKH Super + superolja

Råg, rågvete och vårkorn: 1,0 l Event Super + superolja

Råg, rågvete: Hussar Plus OD + superolja

- Attribut Twin Plus/ Attribut S/ MKH Super får användas i höstvete och vårvete.
- Hussar Plus OD får användas i vete, höstråg, höstrågvete och korn.
- Event Super får användas i vete, råg, rågvete och korn